

Danskerne tvivler på folkepension om tre årtier

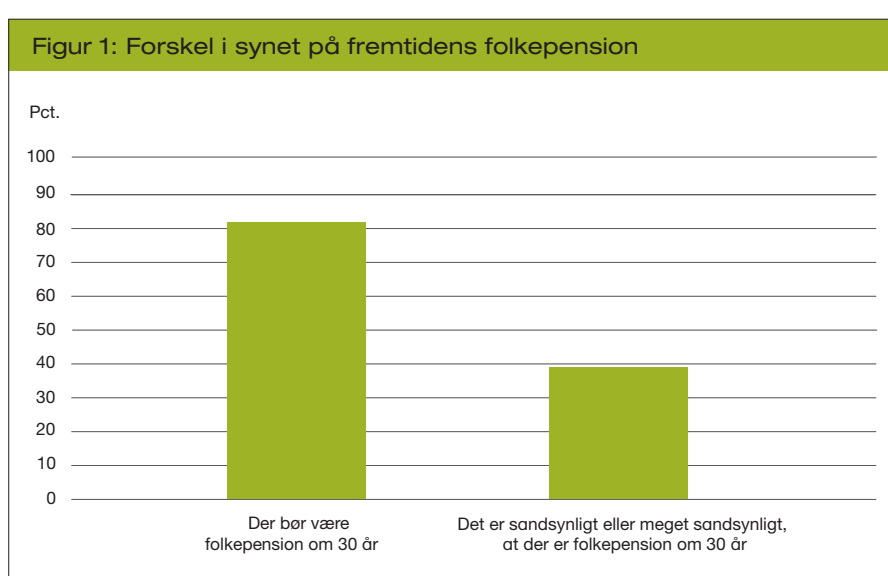
Vi vil frygtelig gerne have, at folkepensionen består – også om 20, 30 eller 50 år. Men vi tror ikke på, at det kommer til at ske. Vi tror, at folkepensionen er på vej til at forsvinde.

Det viser en ny måling, som analysebureauet Nielsen har gennemført blandt et repræsentativt udsnit af befolkningen for ATP.

Målingen viser, at hele otte ud af ti mener, at folkepensionen stadig bør være en del af den danske samfundsmodel om 30 år. Men kun fire ud af ti tror, at det kommer til at ske.

Flertallet blandt de 1.048 danskere, der deltog i undersøgelsen, mener således ikke, at det er ret sandsynligt, at folkepensionen består tre årtier ud i fremtiden. Blandt disse skeptikere lyder de to hyppigste forklaringer, at samfundet ikke længere har råd til folkepension, og at den fremover kun vil være for de dårligst stillede.

Der er dog, ifølge socialminister Karen Hækkerup (S), ingen grund til denne skepsis: »Folkepensionen er den grundlæggende del af vores pensionssystem, som internationalt ofte bliver fremhævet som et af de bedste systemer i ver-

Mens langt størstedelen af befolkningen ønsker, at der fortsat vil være en folkepension om 30 år, er det kun fire ud af ti, der rent faktisk tror på det.

Note: Undersøgelse foretaget for ATP af analysebureauet Nielsen blandt 1.048 danskere april 2013.

den. Der er heldigvis meget bred politisk opbakning til den danske folkepensionsmodel, og der er ingen planer om grundlæggende ændringer,« siger Karen Hækkerup.

Hun peger på, at beregninger viser, at folkepensionen også om 30 år vil udgøre en stor andel af pensionisternes indtægter: »Heller ikke til den tid kan vi undvære folkepensionen. Den er en hjørnesten i vores velfærdssamfund,« siger hun.

Tillidskrise

Ikke desto mindre er det et problem, når kun fire ud af ti danskere tror, at der vil være folkepension om 30 år. Det mener Lars Bo Kaspersen, der er professor i Statskundskab ved Københavns Universitet.

»En meget stor del af befolkningen tror ikke, at folkepensionssystemet forbliver intakt. Her sender befolkningen et klart signal til regering og Folketing: Vi ►

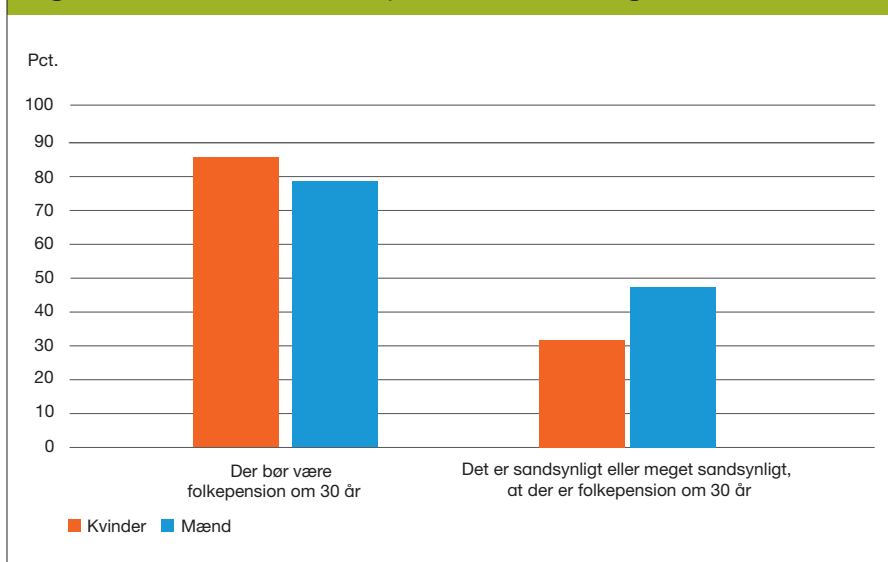
► ønsker at folkepensionen består, men vi tror, den bliver fjernet, reduceret eller ændret. Denne holdning er formentlig et resultat af de mange omfattende ændringer, der har fundet sted især de seneste fem-seks år,« siger han. »Selv om regering og Folketing kan have haft fornuftige grunde til at omgøre beslutninger og udmeldte politiske ønsker, så skaber det en voldsom usikkerhed i befolkningen. Efterløn, kontanthjælp, flexjobreform m.m. er områder, hvor der er sket ændringer, og selvom store dele af befolkningen kan forstå reformerne – måske endda bifalder dem – så skaber de usikkerhed. Og usikkerhed om grundlaget for alderdommen kan have negative konsekvenser. Usikkerhed om folkepensionen kan i sin yderste konsekvens vise sig at være begyndelsen til enden for den solidariske, skattefinansierede velfærdsmode,« siger Lars Bo Kaspersen.

Størst mistro blandt kvinder

Det er blandt kvinderne, at mistilliden – men samtidig også opbakningen – til folkepensionens fortsatte eksistens er størst.

Mens 86 procent af kvinderne i undersøgelsen ønsker folkepensionen bevaret, gælder det 79 procent af mændene. Det betyder dog ikke, at de reelt tror mere på pensionsordningens fremtid end mændene. Blot 31 procent af kvinderne mener, at det er sandsynligt eller meget sandsynligt, at de fortsat kan få folkepension om 30 år. Det tror til gengæld 47 procent af mændene.

Figur 2: Bør der være en folkepension om 30 år, og tror du den er der?

Note: Undersøgelse foretaget for ATP af analysebureauet Nielsen blandt 1.048 danskere april 2013.

Ifølge Jørgen Goul Andersen, der er professor i Statskundskab ved Aalborg Universitet, er der en logisk forklaring på, at tiltroen især er lav blandt den kvindelige del af befolkningen.

Det skyldes, at kvinder generelt har lavere indtægter end mænd og derfor er mere økonomisk afhængige af folkepensionen: »Kvindernes negative holdning til fremtiden på dette punkt forekommer ganske enkelt at være et udtryk for frygt og bekymring. De har i årevis måttet høre på myten om en kommende ældrebyrde, og det er dét de reagerer på.«

Overraskende pessimistisk

Jørgen Goul Andersen er overrasket

over undersøgelsens resultater, som han finder usædvanligt pessimistiske.

Særligt i betragtning af, at: »Den almindelige krisebevidsthed gør os negative for øjeblikket. Men den her undersøgelse viser en meget stærk pessimisme på dette område. Jeg tror ikke, det er gået op for ret mange, at der de senere år er gennemført en række politiske reformer, som har gjort, at vi fremover ikke står med et uløst problem i forhold til en voksende gruppe af ældre. Som det senest er blevet vist af Det Økonomiske Råd, så kommer der ikke nogen ældrebombe. Den er demonteret.«